

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

"Затверджую"

проректор з навчальної роботи

 проф. Ю.Й.Гумінський

31 серпня 2020 р.

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я

 проф. О.М. Очередько
27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології

 проф. Л.В. Мороз
27 серпня 2020 року

СИЛАБУС
Навчальної дисципліни
«ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ПРИНЦИПИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2020
Навчальний рік	2020-2021
Кафедра	соціальної медицини та організації охорони здоров'я; інфекційних хвороб з курсом епідеміології
Лектор	професор, д.мед.н. О.М. Очередько професор, д.мед.н. Л. В. Мороз
Контактна інформація	socmed@vnmui.edu.ua вул.Пирогова, 56 (морфологічний корпус), (0432)55-39-57 infection@vnmui.edu.ua , Хмельницьке шосе, 96 (КНП ВМКЛ №1, інфекційне відділення).
Укладач силабусу	асистент, к.мед.н. Бондарук І. Ю. асистент Ахмедова А.А.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 48, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	5 курс (VIII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин / 3 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 8 год Практичні заняття - 32год Самостійна робота - 50год В цілому: аудиторні заняття – 44%, самостійна поза аудиторна робота – 56%
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком дисципліни є формування системи теоретичних знань, умінь та практичних навичок з поглибленим вивченням теорії механізму передачі збудників інфекційних хвороб, ролі біологічних і соціально-економічних факторів у розвитку епідемічного процесу; уявлення про закономірності перебігу епідемічного процесу інфекційних хвороб, методів епідеміологічних досліджень; визначення методів діагностики. У тематичні плани практичних занять включені питання загальної та спеціальної епідеміології та біобезпеки. Із загальної епідеміології передбачено вивчення загальних закономірностей та проявів епідемічного процесу, епідеміологічного методу дослідження, заходів щодо переривання механізму передачі (дезінфекція та стерилізація), сучасних засобів профілактики 3 інфекційних захворювань і методів їх використання, протиепідемічних заходів в осередках інфекційних хвороб. У розділі спеціальної епідеміології студенти вивчають епідеміологічні особливості різних груп інфекційних захворювань; інфекційних захворювань, що виникають при наданні медико-профілактичної допомоги та напрямки профілактичної роботи при них. Принципи доказової медицини як навчальна дисципліна: є спрямовуючою і зв'язуючою ланкою у вивченні сучасних принципів вибору тактики ведення пацієнта, теоретичних та методичних основ соціальної медицини, організації охорони здоров'я, біостатистики; інтегрується з клінічними дисциплінами, соціальною медициною, організацією охорони здоров'я, біостатистикою; забезпечує високий рівень медичної підготовки; закладає студентам фундамент для подальшого засвоєння ними знань із профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін (соціальної медицини та організації охорони здоров'я, клінічної імунології, інфекційних хвороб із епідеміологією, внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії тощо).

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки: медичної і біологічної фізики, морфологічних дисциплін, мікробіології, вірусології та імунології, фізіології, патофізіології, внутрішніх хвороб, хірургії, неврології, дерматології, епідеміології, офтальмології, отоларингології, ендокринології, клінічної фармакології, реаніματοлогії, соціальної медицини в контексті покращення стратегій популяційного, індивідуального здоров'я, менеджменту пацієнта; медичними технологіями (фарм, біо, інфо); економіки охорони здоров'я; біостатистики; фармакоекономіки; медичної інформатики та комп'ютерних технологій.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою курсу є вивчення причин і механізмів виникнення та поширення інфекційних хвороб, методів їх профілактики та організації профілактичних заходів. У загальній системі підготовки лікаря дисципліна „Епідеміологія та принципи доказової медицини” посідає важливе місце з урахуванням значної поширеності інфекційної патології, необхідності формування у майбутніх лікарів клінічного мислення, вмінь та практичних навичок, які забезпечують здатність інтерпретувати причини виникнення та закономірності розвитку епідемічного процесу, основні нормативні документи в області епідеміології, здатність проводити епідеміологічне обстеження осередку інфекційної хвороби та епідемічного спалаху і розробляти заходи щодо їх ліквідації, здатність аналізувати епідемічний стан території та населення в зоні надзвичайної ситуації, планувати відповідні заходи і організовувати їх виконання, здатність демонструвати обізнаність щодо збудників інфекційних хвороб як зброї масового ураження. Також дисципліна направлена на оволодіння теоретичними основами, сучасними принципами доказової медицини та областями практичної імплементації; плануванням, організацією та тактику статистичних та клінічних досліджень; визначенням необхідного обсягу обстежень; методами валідизації збору даних та результатів досліджень; оцінюванням клінічної та статистичної значущості отриманих результатів; засвоєнням методичних та теоретичних основ епідеміологічних та клінічних дизайнів, притаманних зміщень та змішувань, способів їх подолання; методами формулювання та тестування статистичних гіпотез; методами усунення селекційних зміщень, зміщень вимірів, генералізації; визначенням стратегії пошуку медичної інформації; організацією та проведенням мета-аналізу; розумінням дизайнів скринінгу, підходів до валідизації діагностичних тестів та тестів скринінгу, ROC-криві; розумінням прогностичних факторів та методик складання індивідуального прогнозу, валідизації прогностичних оцінок; розумінням сучасних концепцій та методів аналізу даних, матеріалів та методів наведених в наукових публікаціях за обраною темою/спеціалізацією.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для формування у майбутніх лікарів клінічного мислення, вмінь та практичних навичок, які забезпечують здатність інтерпретувати причини виникнення та закономірності розвитку епідемічного процесу, проводити епідеміологічне обстеження осередку інфекційної хвороби та епідемічного спалаху і розробляти заходи щодо їх ліквідації, здатність аналізувати епідемічний стан території та населення в зоні надзвичайної ситуації, що передбачає застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності. Також студент оволодіває знаннями з економіки ОЗ в контексті особливостей економічних вимірів суспільних процесів та особливостей організації даних; епідеміології в контексті вимірів популяційних процесів та планів збору інформації; організації охорони здоров'я в контексті предметних теорій (напр. діяльності ЛПЗ, поведінкових стимулів, страхування); клінічних дисциплін в контексті оцінки ефекту методів діагностики та профілактики захворювань і їх наслідків, оптимізації маршруту пацієнта, діяльності відділення (ЛПЗ) тощо.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач знатиме: провідні фактори та закономірності формування епідемічного процесу; структуру епідемічного процесу, джерела та шляхи передачі збудників інфекції; режимно-обмежувальні заходи при виявленні осередку інфекції; законодавчі документи, що регламентують протиепідемічну роботу; етапи організації протиепідемічної роботи в епідемічних осередках, забезпечення населення ефективними імунобіологічними препаратами; основи доказової медицини як навчальної дисципліни та її ролі в системі кейс менеджменту та медичного обслуговування населення; основні організаційних елементів сучасного епідеміологічного, клінічного, фармако-економічного дослідження; методологічні основи валідизації інформації для вирішення клінічних ситуацій, вибору оптимальних рішень в організації ОЗ; теоретичні та методологічні основи інтеграції інформації з метою формування обґрунтованих висновків; Умітиме: зібрати епідемічний

анамнез та провести епідеміологічне обстеження в осередку захворювання; провести контроль якості дезінфектантів та дезінфекції; оцінювати ефективність стерилізації; проводити епідеміологічний моніторинг при захворюваннях, що спричинені патогенними мікроорганізмами; аналізувати принципи одержання вакцинних препаратів, методи їх стандартизації і контролю, практичне використання; оцінювати санітарний стан об'єктів санітарного нагляду, виявляти факти, що сприяють виникненню та поширенню захворювань та уражень; визначати тактику організації клінічного, епідеміологічного, та фармако-економічного дослідження, планування експерименту; тестувати статистичну гіпотезу, визначати та оцінювати клінічні ефекти; використовувати сучасні методи доказової медицини для аналізу результатів, створення індивідуального прогнозу; з наукових позицій оцінити діагностичний (скринінговий) тест, метод (алгоритм) діагностики та лікування в конкретній ситуації для конкретної групи пацієнтів чи пацієнта; вирішувати ситуаційні задачі.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Принципи доказової медицини	9-й семестр 45 годин/1,5 кредитів	Лекції №№ 1 - 2 Практичні заняття № 1 - 8 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-5
Модуль 2. «Епідеміологія».	9-й семестр 45 годин/1,5 кредитів	Лекції №№ 3 - 4 Практичні заняття № 8 – 16 Теми для самостійного опрацювання №№ 6-8

Дисципліна включає 15 тем, які входять в 2 тематичні модулі:

Модуль 1. Принципи доказової медицини

Тема 1. Введення в доказову медицину Основні принципи ДМ та КЕ. Формулювання сфокусованих питань. Основні принципи і технології пошуку наукової інформації, її оцінки, прийняття рішень щодо можливості використання їх на практиці

Тема 2. Основні концепції доказової медицини. Фактори, які можуть спотворювати результати дослідження. Основні плани досліджень. Поняття контрольної групи у дослідженні. Поняття, види, і техніки рандомізації.

Тема 3. Питання критичної оцінки клінічної роботи. Оцінка адекватності. Оцінка валідності. Збалансованість груп на початковому рівні. Зміщення внаслідок конкуруючих втручань. Кросовер (забруднення). Адекватність комплайнса. Збереженість когорт. Правильність вимірювання результатів. Принцип наміру лікувати. Застосовність.

Тема 4. Виміри ефекту лікування. Кількість, яку потрібно лікувати для додаткової одиниці ефекту (NNT). Інтерпретація вимірів ефекту лікування. Достойнства та недоліки різних вимірів ефекту лікування. Кількість, яку потрібно лікувати (NNT) у клінічному застосуванні. Різниця ризиків (RD). Абсолютне зменшення ризику (ARR). Співвідношення ризиків або відносний ризик (RR). Співвідношення шансів (OR)

Тема 5. Діагностичний тест: Основні поняття. Клінічно-діагностичний процес. Дихотомічна та багаторівнева шкали виміру результатів. Імовірність попереднього тестування. Післятестова імовірність. Предикторні значення тесту. Чутливість та специфічність.

Тема 6. Систематичний огляд та мета-аналіз: фундаментальні поняття. Сфера мета-аналізу. Потреба в інформаційних оглядах. Традиційні (фактажні) огляди. Сильні сторони традиційних оглядів. Обмеження традиційних оглядів. Систематичні огляди порівняно з мета-аналізом. Сильні сторони систематичних оглядів /мета-аналізу. Процес мета-аналізу. Основні кроки.

Тема 7. Прогноз. Моделі прогнозування. Довірчий інтервал прогнозу. Моделі фіксованих та рандомізованих ефектів. Оцінка валідності прогнозу. Оцінка результатів прогнозу. Оцінка застосовності прогнозу. Клінічний сценарій проти особистого прогнозування. Зв'язок з аналізом рішень. Зв'язок з дизайнами та аналізом потужності.

Модуль 2. Епідеміологія

Тема 1. Вчення про епідемічний процес. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Протиепідемічна робота дільничного (сімейного) лікаря та лікаря-інфекціоніста.

Тема 2. Дератизація. Дезінсекція. Дезінфекція та стерилізація.

Тема 3. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень. Правові аспекти вакцинопрофілактики. Організація та проведення щеплень. Оцінка ефективності імунопрофілактики. Термінова імунопрофілактика.

Тема 4. Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів. Аналітичні та експериментальні методи в епідеміологічних дослідженнях. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (шигеліози, черевний тиф і паратифи, гепатит А).

Тема 5. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерозольним механізмом передачі (дифтерія, менінгококова інфекція, кір, кашлюк, епідемічний паротит).

Тема 6. Внутрішньолікарняні інфекції та їх профілактика. Особливості проведення профілактичних та протиепідемічних заходів в лікувально-профілактичних закладах стоматологічного профілю.

Тема 7. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час та за умов занесення карантинних інфекцій.

Тема 8. Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних спалахів. Підсумковий модульний контроль.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів епідеміології та принципів доказової медицини.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. обстеження та доповідь тематичного хворого;
2. розв'язання ситуаційних завдань та завдань з невідкладної допомоги;
3. розгляд тестових завдань.
4. планування, організацію та тактику статистичних та клінічних досліджень;
5. визначення необхідного обсягу обстежень;
6. методи валідазації збору даних та результатів досліджень;
7. вміння обчислювати та використовувати різні популяційні міри зв'язку, параметри статистичних тестів гіпотез;
8. оцінювання клінічної та статистичної значущості отриманих результатів;
9. засвоєння методичних та теоретичних основ епідеміологічних та клінічних дизайнів, притаманних зміщень та змішувань, способів їх подолання;
10. методів формулювання та тестування статистичних гіпотез;
11. методи усунення селекційних зміщень, зміщень вимірів, генералізації;
12. визначення стратегії пошуку медичної інформації;
13. організацію та проведення мета-аналізу;
14. розуміння дизайнів скринінгу, підходів до валідазації діагностичних тестів та тестів скринінгу, ROC-криві;
15. розуміння прогностичних факторів та методик складання індивідуального прогнозу, валідація прогностичних оцінок;
16. визначення методів графічного зображення результатів клінічних досліджень та статистичного аналізу в рамках методології доказової медицини, дерева рішень;
17. розуміння термінології доказової медицини, сучасного аналізу даних.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайтах кафедр.

Маршрут отримання матеріалів:

1. Кафедра інфекційних хвороб з курсом епідеміології/Студенту/Очна форма навчання/Медицина/5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра інфекційних хвороб з курсом епідеміології#.
2. Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я/Студенту/Очна форма навчання/Медицина/5 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за [https://www.vnmue.edu.ua/кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я.](https://www.vnmue.edu.ua/кафедра%20соцiальної%20медицини%20та%20органiзацiї%20охорони%20здоров'я)

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmue.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач.
Підсумковий контроль (диференційний залік).	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmue.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmue.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль	Оцінка з диференційного заліку: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційного заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E		

	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» отримує студент, який володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження. Може застосувати здобуті знання у практичних ситуаціях

Оцінка «добре» отримує студент який володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження, але допускає незначні помилки у висвітленні матеріалу

Оцінка «задовільно» отримує студент який володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження, але допускає незначні помилки у висвітленні матеріалу

Оцінка «незадовільно» отримує студент, який володіє елементарними знаннями з епідеміології, має уявлення про зміст основних розділів. На запитання, що стосуються організації та проведення епідеміологічного обстеження відповідає не усвідомлено, допускаючи помилки.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю

70 - 80 балів отримує студент, який зміг дати розлогу відповідь на два теоретичних питання та практично орієнтовану задачу, володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження..

60 -70 балів отримує студент який зміг дати повну відповідь на два теоретичних питання та практично орієнтовану задачу, володіє ґрунтовними знаннями з епідеміології та може чітко висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження, але припустився незначних помилок у висвітленні матеріалу.

50 - 60 отримує студент який зміг дати часткову відповідь на два теоретичних питання та практично орієнтовану задачу, володіє базовими знаннями з епідеміології та може частково та може частково висвітлити питання організації та проведення епідеміологічного обстеження. допускаючи при цьому незначні помилки у висвітленні матеріалу

0 - 50 балів отримує студент який не зміг дати відповідь на принаймні одне з теоретичних питань, або практично орієнтовану задачу, володіє елементарними знаннями з епідеміології, має уявлення про зміст основних розділів. На запитання, що стосуються організації та проведення епідеміологічного обстеження відповідає не усвідомлено, допускаючи помилки.

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова (Вінниця, 2020). (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньо вузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю

друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

8 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення очного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

3-5 балів додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 2 таблиць, або створив тематичну ілюстровану презентацію (не менше 2) для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та в палатах, під час огляду пацієнтів.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра інфекційних

хвороб з курсом епідеміології; кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання інформаційного повідомлення, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра інфекційних хвороб з курсом епідеміології/ та [https://www.vnmu.edu.ua/кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20соціальної%20медицини%20та%20організації%20охорони%20здоров'я)).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

Навчальні ресурси. Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайтах кафедр. Маршрути отримання матеріалів: [https://www.vnmu.edu.ua/кафедра інфекційних хвороб з курсом епідеміології](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20інфекційних%20хвороб%20з%20курсом%20епідеміології), [https://www.vnmu.edu.ua/кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20соціальної%20медицини%20та%20організації%20охорони%20здоров'я).

Основна (базова)

1. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. - Вид. 3 – Вінниця: «Нова книга», 2013. – 560 с.
2. Економічний аналіз використання ресурсів в системі охорони здоров'я / В.Д. Парій, Ю.М. Сафонов, Н.М. Захарова та ін. / За загальною редакцією професора В.Д. Парія /. Навч. посібн. – Житомир: «Полісся», 2015. – 148 с.
3. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim and Chorh Chuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.
4. Medical Statistics at a Glance Text and Workbook. Aviva Petria, Caroline Sabin. – Wiley-Blackwell, 2013. – 288 p.
5. Виноград Н.О. Військова епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 184 с.
6. Виноград Н.О. Загальна епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 200 с.
7. Виноград Н.О. Спеціальна епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2014. – 344 с. 4. Общая эпидемиология / Виноград Н.О., [и др.] – Київ ВСИ «Медицина», 2015.- 200 с.

8. Виноград Н.О. Термінологічний словник: Епідеміологія. Біологічна безпека: Навч. посіб. / Н.О. Виноград. – К.: ВСВ «Медицина», 2016. – 136 с.
9. Гоц Ю.Д., Колеснікова І.П., Махорт Г.А. Епідеміологія. – Київ.: Асканія, 2007. – 353 с.
10. Епідеміологія: базовий підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 576 с.

Допоміжна

1. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2018. – 516 с.
2. Триша Гринхальх. Основы доказательной медицины: пер. с англ. / под ред. И.Н. Денисова, К.И. Сайткулова. – 3-е изд. – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009. – С. 68-91.
3. Банержи А. Медицинская статистика понятным языком: вводный курс / пер. с англ. Под ред. В.П. Леонова. – М.: Практическая медицина, 2007. – С. 146–196.
4. Доказательная медицина. Карманный справочник / Карл Ханеган, Дуглас Баденоч; пер. с англ. под ред. В.И. Петрова. – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2011. – С. 121–124.
5. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaib. - ELSEVIER., 2017. – 450 p.
6. Donaldson's Essential Public Health, Fourth Edition. [Liam J. Donaldson](#), [Paul Rutter](#) – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.
7. Oxford Handbook of Public Health Practice, Fourth Edition. Charles Guest, Walter Ricciardi, Ichiro Kawachi, Iain Lang. – Oxford University Press, 2012. – 656 p.
8. Primer of Biostatistics, Seventh Edition. Stanton A. Glantz – McGraw-Hill Education, 2012. – 320 p.
9. Health economics: textbook. – Vinnytsia: Nova Knyga, 2010. – 112 p.
10. Реброва О.Ю. Мета-анализы и оценка их методологического качества.
11. / О.Ю. Реброва, В.К. Федяева // Медицинские технологии: оценка и выбор. – 2016. – № 1. – С. 10–16.
12. Власов В. В. Введение в доказательную медицину / Власов В. В. – М.: Медиа Сфера, 2001. – 392 с.
13. Власов В. В. Эпидемиология / Власов В. В. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2005. – 464 с.
14. 12. Мета-анализ как инструмент доказательной медицины [Электронный ресурс] /
15. [Турдалиева Б.С., Рахматуллаева Н.У., Тен В.Б., и др.] – Режим доступа: <https://kaznmu.kz/press/2012/01/19/мета-анализ-как-инструмент-доказател/>.
16. press/2012/01/19/мета-анализ-как-инструмент-доказател/.
17. Вандербрук Ж. П. В каких случаях данные обсервационных исследований столь же достоверны, как и результаты рандомизированных испытаний / Ж. П. Вандербрук // Междунар. журн. мед. практики. – 2006. - № 2. – С. 43–47.
18. Здоровье 2020 – основы европейской политики и стратегии для XXI века. – ВОЗ, 2013. – 232с.
19. Англо-русский глоссарий основных терминов по вакцинологии и иммунизации. – Копенгаген, ВОЗ. – 2009.
20. Богадельников И.В. Дифференциальный диагноз инфекционных болезней у детей / И.В. Богадельников. – ФГАУВО "КФУ им. В. И. Вернадского" – 2015. – 616 с.
21. Імунопрофілактика в практиці сімейного лікаря / А.П. Подаваленко, Т.О. Чумаченко, В.І. Задорожна і ін. – Харків.: Фоліо, 2008. – 221 с.
22. Виноград Н.О. Паразитарні хвороби людини. Гельмінтози / Н.О. Виноград, Р.Ю. Грицко. – Львів: Армія України, 2004. – 192 с.
23. Вирусные гепатиты в схемах, таблицах и рисунках / Герасун Б.А., Грицко Р.Ю., Герасун А.Б. и др. – Львов: Кварт, 2012. – 122 с.
24. Возіанова Ж.І. Інфекційні та паразитарні хвороби: В 3-х Т. / Ж.І. Возіанова. – К.: Здоров'я, 2001. – Т. 1. – 856 с.
25. Возіанова Ж.І. Інфекційні та паразитарні хвороби: В 3-х Т. / Ж.І. Возіанова. – К.: Здоров'я, 2002. – Т. 2. – 658 с.
26. Возіанова Ж.І. Інфекційні та паразитарні хвороби: В 3-х Т. / Ж.І. Возіанова. – К.: Здоров'я, 2003. – Т.3. – 848 с.
27. Mandell, Douglas, and Bennett's Principles and Practice of Infectious Diseases 9th edition. Elsevier, 2019, 4895 p.
28. Oxford Handbook of infectious diseases and microbiology. Oxford University Press, 2017, 914 p.
29. Essentials of clinical infectious diseases 2nd edition. William F. Wright. Daemos Medical, 2018, 488 p.
30. Netter's Infectious diseases. Saunders, 2012, 623 p.

31. Harrison's Infectious diseases. McGraw-Hill Prof Med/Tech, 2010, 1313 p.
32. Jawetz, Melnick & Adelberg's Medical Microbiology 28th edition. McGraw-Hill, 2019.
33. Encyclopedia of Infectious Diseases, Michel Tibayrenc. Wiley, 2007, 806 p.
34. Infectious Diseases: A Clinical Short Course, Fourth Edition. [Frederick S. Southwick](#). McGraw-Hill Education, 2020, 735 p.
35. Atlas of human infectious diseases. Heiman F L Wertheim. Wiley-Blackwell, 2012, 311 p.
36. Mims' Pathogenesis of Infectious Disease 6th edition. Academic press, 2015, 328 p.
37. Pathology of Infectious Diseases, by Gary W. Procop. Saunders, 2014, 678 p.
38. Emergency management of infectious diseases, Rachel Chin. Cambridge university press, 2008, 577 p.
39. Gordis Epidemiology 6th edition. Elsevier, 2019, 434 p.
40. Essentials of Epidemiology in Public Health, Fourth Edition, Jones & Bartlett Learning, 2020, 541 p.
41. Introduction to Epidemiology, Seventh Edition, Ray M. Merrill. Jones & Bartlett Learning, 2016, 360 p.
42. Handbook of epidemiology. Springer-Verlag New York, 2014, 2489 p.
43. Infectious Disease Epidemiology: Theory and Practice. Jones & Bartlett Learning, 2012, 981 p.
44. Practical healthcare epidemiology. Cambridge university press, 2018, 455 p.

Інформаційні ресурси

1. U.S. National Library of Medicine – Национальная медицинская библиотека США – <http://www.nlm.nih.gov/>
2. Государственная научно-педагогическая библиотека Украины им. В.О. Сухомлинского – <http://www.dnpb.gov.ua/>
3. Научная библиотека Харьковского национального медицинского университета – <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>
4. Научная педагогическая библиотека им. К.Д. Ушинского Российской академии образования – <http://www.gnpbu.ru/>
5. Национальная библиотека Украины им. В.И. Вернадского – <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Национальная научная медицинская библиотека Украины – <http://www.library.gov.ua/>
7. Харьковская государственная научная библиотека им. В.Г. Короленка – <http://korolenko.kharkov.com>
8. Центральная библиотека Пушинского научного центра РАН – <http://cbp.iteb.psn.ru/library/default.html>
9. Центральная научная медицинская библиотека Первого Московского государственного медицинского университета им. И.М. Сеченова – <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
10. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
11. Европейская база данных «Здоровье для всех» www.euro.who.int/ru/home
12. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
13. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
14. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
15. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
16. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
17. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com
18. Офіційне інтернет-представництво Президента України - <http://www.president.gov.ua>
19. Верховна Рада України - <http://www.rada.gov.ua>
20. Кабінет Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
21. Міністерство освіти і науки України - <http://www.mon.gov.ua>
22. Міністерство охорони здоров'я України - <http://www.moz.gov.ua>
23. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - <http://www.dsns.gov.ua>
24. Рада національної безпеки та оборони України <http://www.rnbo.gov.ua>
25. Всесвітня організація охорони здоров'я - <http://www.who.int>
26. Centers for diseases control and prevention - <http://www.cdc>

Презентації лекцій, методичні рекомендації до практичних занять та СРС, консультації (два рази на тиждень згідно графіку консультацій)

Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінках кафедр(<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра інфекційних хвороб з курсом епідеміології, <https://www.vnmu.edu.ua/> Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я).

Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінках кафедр ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра інфекційних хвороб з курсом епідеміології, <https://www.vnmu.edu.ua/> Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я).

Силабус з дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я (протокол #1 "27" серпня 2020 року)

Відповідальний за курс

Ахмедова А.А.

Завідувач кафедри

Очередько О.М.

Силабус з дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» обговорено та затверджено на засіданні кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології (протокол #1 "27" серпня 2020 року)

Відповідальний за курс

Бондарук І.Ю.

Завідувач кафедри

Мороз Л.В.